

hämbole, ni kui sünnes olla. Sedawiisi saap talusmehe saisus üts hä nink tululik saisus, efiäralikult meie maal, kos veel palju om parandada, et pöllast nink niidest siin wäljatules, mes eale wöimalik om. Meil om veel ülelijalt seid, mes ei wilja, ei hainu, ei ka õiget mõtsa ei fanna. Sääratsid soid sünnes tahedas maas teta. Ent enne ei massa lapja kätte wötta, enne kui weelootja om ütelnu, kas soo nii paljo körgebä om kui lähämb järw ehk oja, et soo wesi, mes kraawin kokojoosep, ka wöip mahajoosta. Kui wesi ei saa mahajoosta, sis om kallis tö ilm-asjanda etewõetu.

Tark majapidaja mõilep iks enne hästi pärra, enne kui ta wäiset asja üleswöötap, nink panep oma arwu firja nink kaep, mes kaswu temast om loota. Pöllumehel om kül tarhusit nink pääramötle mist waja, nink hä sel, ke jo nooren ean ni palju om opnu, kui se man tarbis lät.

Kes omast soost tahap arumaad saia, ütlep sedawiisi: Minu soo ei anna mulle enamb kui $1\frac{1}{2}$ ruka halve soobainu wakala maa päält, mes ei massa enamb kui 4 tenga pund, mes ajastaja pääle 60 tenga wäljateep. Minu tö sääl man — 2 pääwa, 15 tenga pääwa eest arwata — massap 30 tenga wakala pääle, sis jääp mulle wakala maaast 30 tenga kaswu. Se om weidi. Kui soo körge om, et wesi wöip allajoosta nink maapind sääranne om, et ta hainu kaswatap, sis tulep wakala maa pääle 100 süld kraawi leigata, 6 jalga laiuta, 3 jalga sūwita. Se massap, 5 tenga sulla päält tööhinda, 5 rubla hõbedat. Edimätsel nink töisel nink kolmandamal ajastajal ei anna se tük midake, sest soo peap enne kokowauma, ent neljandamal nink wiendamal ajastajal tööste 4 ruka hainu, paremid hainu, selgid aruhainu. Ne haina maswa 5 tenga pund. Rae, nüüd saat jo wakala päält 2 rubla. Arvat sa se mant oma tööhinda maha (30 tenga), sis jääp

selget kaswu pärra 1 R. 70 tenga wakala päält, mes enne seda mite enamb es anna, kui 30 tenga. Es se ei ole hä asi, et sa nüüd 140 tenga enamb saat, kui enne sedda?

Tark mees ei hoia oma raha laadikun, enge panep seda rendi pääle wälja. Ni peawa fa ne 5 rubla, mes sa kraawileikamise pääle kulutit, renti kandma. Saame näta, mes nema kandva. Oles sa oma raha 6 prozenti pääle wälhapandnu, sis oles so raha sedawiisi kasunu:

edim. ajastajal 6 prozenti arwu pärra	5 R. 30 tenga	5 " 61 $\frac{4}{5}$ "
töisel	" "	" 95 $\frac{1}{2}$ "
kolmandamal	" "	" 95 $\frac{1}{2}$ "

Ni palju olet sa oma wakala soomaa pääle kulutanu, sest et kolm ajastaiiga soo sul midake es anna. Ent neljandamal ajastajal saat sa 4 ruka aruhainu, mes sul 140 tenga selget kaswu andva. Sinu 5 rubla 95 $\frac{1}{2}$ tenga kandva sis nüüd ega ajastaja 1 R. 40 tenga renti. Se om palju enamb kui 6 prozenti, sest 6 prozenti arwu pärra kandva 5 rubla 95 $\frac{1}{2}$ tenga ökwa 35 $\frac{7}{10}$ tenga renti, nink sinu soomaa pääle kulutetu raha kannap 1 R. 40 tenga, se om 23 $\frac{1}{2}$ prozenti, ehk neljawörra seda renti. Kui maatö sääraast kaswu kannap, siis om lust maatööd teta. Muud ma es taha oma firja läbi, kui sääraast lusti teile teta. Nink kui fa kümnest lugejast üts seda asja wöötap proovida, siis om minu firjutamise waiw ammuvi jo äramassetu. Weel üts asi tulep se man tähelepanna. Kui tohtre ütlewa, et soo aurust tulewa inemiste pääle halli töbi, elajide pääle muhutöbi. Kui soo sis ärratahenep, sis kauwa fa nimitetu töbe ära, nink terwus massap enambke weel, kui raha.

No, jääge terves, arma sobra, nink ärge vange pahas, et ni kauwa teie aiga ole wütnu. M. S.